

- ГДЕ ПРИЈАВИТИ ДИВЉУ ДЕПЕНИЈУ?
- Родитељима или наставнику
 - Месној заједници Рудно/Девићи
 - Управљачу парка природе „Голија“
 - Комуналном предузећу општине

- ШТА ДА УРАДИШ КАДА НАИЂЕШ НА ДИВЉУ ДЕПЕНИЈУ?
1. Не дирај опасан отпад
 2. Фотографиши локацију
 3. Пријави одраслима

Постани млади истраживач Голије

Ове активности се реализују у оквиру пројекта „Волонтери за природу“, који спровode Млади истраживачи Србије, у партнерству са организацијама Тим 42 и Инжењери заштите животне средине. Пројекат је финансиран од стране Европске уније.

ЗНАШ ЛИ?

Једно стабло букве произведе кисеоник за дисање
10 људи током целе године.
Зато чувамо шуме Голије

О ПРОЈЕКТУ

Мештани села Рудна и Девића чувају Голију – грађани за природу и биодиверзитет

ОПШТИ ЦИЉ

Допринети унапређењу доброг управљања животном средином у Парку природе „Голија“ кроз јачање улоге организација цивилног друштва и грађана у мониторингу и заговарању примене политика заштите животне средине и биодиверзитета, уз унапређење система управљања комуналним отпадом на територији града Краљева и општине Ивањица, кроз спровођење пилот интервенција на подручју МЗ Рудно и МЗ Девића.

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ

Унапредити управљање отпадом и заштиту природе у Парку природе „Голија“ кроз мониторинг дивљих депонија, сарадњу са институцијама и едукацију и активно учешће локалне заједнице.

Очекивани резултати

- R1 — Унапређен мониторинг политика заштите животне средине на локалном нивоу
R2 — Успостављена база података о дивљим депонијама и навикама домаћинстава
R3 — Унапређен институционални дијалог и интеграција података у процесе доношења одлука
R4 — Повећано учешће грађана у заштити природе кроз едукацију, рад са младима и волонтирање
R5 — Повећана видљивост пројекта и програма подршке

Главне активности

- A1.1. — Мониторинг примене политика и израда мониторинг извештаја
A2.1. — Теренско мапирање дивљих депонија и анкетирање
A3.1. — Израда базе података и аналитичких извештаја
A4.1. — Институционални дијалог и заговарање
A5.1. — Едукативне радионице, едукативни материјали и волонтерска акција „Голија без отпада“
A6.1. — Кампања видљивости и извештавање

ГОЛИЈА КАО УЧИОНИЦА

Природа, отпад и ми

Едукативни водич за
младе истраживаче природе
12–14 година

ЗАШТО ЈЕ ВАЖНО ДА ЧУВАМО ГОЛИЈУ?

Голија није обична планина – она је један од најважнијих природних драгуља Србије.

ГОЛИЈА — ШТА ТРЕБА ДА ЗНАШ

Парк природе „Голија“ једно је од најочуванијих природних подручја Србије и део **УНЕСКО Резервата биосфере „Голија–Студеница“**. Његове шуме, реке, пашњаци и богат биљни и животињски свет представљају природно благо које смо дужни да сачувамо.

Парк природе „Голија“ заштићено је природно добро од изузетног значаја, површине веће од **75.000 хектара**.

Резерват биосфере „Голија–Студеница“ био је први резерват биосфере у Србији који је 2001. године уврштен у светску мрежу **UNESCO**. На Голији расте више од **900 врста биљака**, а шуме су дом бројним ретким и заштићеним животињама.

Овде живи више од **130 врста птица**, као и **мрки медвед, вук, рис, видра** и многе друге животиње.

Са Голије извиру бројне реке и потоци, а на овом подручју налази се скоро **100 извора чисте воде**.

Чувајући Голију, чувамо природу, воду, животиње и здравље свих нас.

ШТА СУ ДИВЉЕ ДЕПОНИЈЕ И ЗАШТО СУ ОПАСНЕ?

дивља депонија настаје када људи бацају отпад на местима која нису предвиђена за његово одлагање – поред путева, у шумама, на ливадама или уз реке.

Отпад у природи угрожава:

- шуме и пашњаке
- реке, потоке и изворе
- дивље животиње и њихова станишта
- здравље људи
- туризам и квалитет живота локалне заједнице

Колико отпад остаје у природи?

Да ли си знао?

Папир — 2 до 5 месеци

Опушак цигарете — до 10 година

Пластична флаша — до 450 година

Стаклена флаша — више од 1.000 година

Природа није депонија – она је наш заједнички дом!

Зато је важно да:

- не остављамо отпад у природи;
- отпад одлажемо на за то предвиђена места;
- учествујемо у акцијама чишћења;
- чувамо Голију за будуће генерације.

Чиста Голија је одговорност свих нас!

ШТА ТИ МОЖЕШ ДА УРАДИШ?

И најмањи кораци могу направити велику разлику!

- Не бацај отпад у природи.
- Понеси свој отпад до најближе канте или контејнера.
- Раздвајај папир, пластику, стакло и метал за рециклажу.
- Користи флашу и торбу за вишекратну употребу.
- Пријави дивљу депонију родитељима, наставнику или надлежним службама.
- Учествој у еколошким и волонтерским акцијама.
- Подстакни своје другаре да чувају природу.

ПОСТАНИ МЛАДИ ЧУВАР ГОЛИЈЕ!

Свако добро дело је важно. Заједно можемо сачувати шуме, реке, животиње и природне лепоте Голије.

ЧУВАЈМО ГОЛИЈУ — ПРИРОДА БЕЗ ОТПАДА!

Мали кораци сваког појединца чине велику разлику за природу коју остављамо будућим генерацијама.